

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

FAKULTA SOCIÁLNÍCH STUDIÍ

KATEDRA PSYCHOLOGIE

AKTUALIZACE VÝCHODISEK A MOŽNOSTÍ POZITIVNÍ

PSYCHOLOGIE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

VYPRACOVAL DANIEL BERÁNEK

PRÁCI VEDL PROF. PHDR. VLADIMÍR SMÉKAL, CSc.

BRNO 2009

PROHLÁŠENÍ O AUTORSTVÍ

Práci jsem vypracoval samostatně a odkázal veškeré zdroje, jichž jsem vědomě užil.

Daniel Beránek

PODĚKOVÁNÍ

Mé díky náleží bližním a nejbližším. Dále děkuji prof. PhDr. Vladimíru Smékalovi, CSc.

Práci věnuji pionýrům, inovátorům, dobrodruhům, nenapravitelným optimistům
a podobným hazardérům s dobrým jménem, stálým místem a slušnou pověstí.

„Pochopení je vždycky osobní.“¹

„Na to, abys porazil hloupost, která je v nás, potřebuješ veškerý čas i všechnu energii.

A jedině na tom záleží.

Ostatní není vůbec důležité.“²

¹ CASTANEDA, 1998a, s. 21.

² CASTANEDA, 1997a, s. 183.

OBSAH

1. ÚVOD	1
2. METODA	3
2.1. CÍL PRÁCE	3
2.2. VÝZKUMNÝ SOUBOR – KOMPAROVANÉ MYŠLENKOVÉ OKRUHY	3
2.2.1. POJEM POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE V TÉTO PRÁCI	4
2.2.2. POJEM CASTANEDOVO UČENÍ V TÉTO PRÁCI	5
2.3. VÝZKUMNÝ PLÁN	5
2.4. METODA ZÍSKÁVÁNÍ DAT	6
2.5. ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ DAT	6
2.6. SEKUNDÁRNÍ TEORETICKÁ VÝCHODISKA	7
2.7. FORMÁLNÍ ÚPRAVA A CITAČNÍ NORMA	8
2.8. ZMĚNY V DRUHÉ VERZI PRÁCE	8
3. POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE	10
3.1. HISTORIE POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE	10
3.2. PŘEDCHŮDCI A VÝCHODISKA POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE	11
3.3. OPODSTATNĚNÍ PŘÍCHODU POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE.	11
3.4. VÝZKUMNÉ ZAMĚŘENÍ	12
3.5. KLASIFIKAČNÍ RÁMEC	14
3.6. KONCEPTUALIZACE A VÝZKUMY	16
3.6.1. EMOČNÍ OBLAST	16
3.6.2. KOGNITIVNÍ OBLAST	19
3.6.3. OBLAST JÁ	22
3.6.4. INTERPERSONÁLNÍ OBLAST	23
3.6.5. BIOLOGICKÁ OBLAST	25
3.6.6. OBLAST COPINGU	28
3.7. INTERVENCE A APLIKACE	29

4. CASTANEDOVO UČENÍ	34
4.1. TERMINOLOGIE CASTANEDOVA UČENÍ	34
4.2. BOJOVNÍK A CESTA BOJOVNÍKA	36
4.2.1. BOJOVNÍK PŘIJME ODPOVĚDNOST ZA SVÉ ČINY	36
4.2.2. BOJOVNÍK POSTUPUJE STRATEGICKY	37
4.2.3. BOJOVNÍK JE NEDOSTUPNÝ	38
4.2.4. BOJOVNÍK PŘERUŠÍ MECHANICKÝ CHOD SVÉHO ŽIVOTA	39
4.2.5. BOJOVNÍK VYMAŽE SVOU OSOBNÍ HISTORII	40
4.2.6. BOJOVNÍK A DRUZÍ LIDÉ	41
4.2.6.1. OBYČEJNÝ ČLOVĚK – OBSAH POJMU A MÍSTO V NARACI	42
4.2.6.2. DRUZÍ LIDÉ JAKO ELEMENTY SNAŽÍCÍ SE ZATÁHNOUT BOJOVNÍKA DO SVÝCH PLÁNŮ	43
4.2.6.3. BOJOVNÍKŮV POSTOJ VŮČI DRUHÝM LIDEM	44
4.3. REKAPITULACE	45
4.4. STOPAŘSTVÍ	47
4.4.1. STOPOVÁNÍ SEBE SAMA	47
4.4.2. STOPAŘSTVÍ JAKO JEDNÁNÍ VE SVĚTĚ BĚŽNÝCH ZÁLEŽITOSTÍ.	50
4.4.2.1. OVLÁDANÁ POŠETILOST	51
4.4.2.2. MALÝ TYRAN	52
4.4.3. SEDM PRINCIPŮ STOPAŘSTVÍ	54
4.5. ZTRÁTA VLASTNÍ DŮLEŽITOSTI	55
4.6. VNITŘNÍ ROZHOVOR	57
4.7. SMRT JAKO RÁDCE	59
5. HODNOCENÍ CASTANEDOVA UČENÍ	61
5.1. PREKONCEPCE HODNOCENÍ CASTANEDOVA UČENÍ	61
5.1.1. PRIZMA PRAVDY	61
5.1.2. NÁHLED „DÍLO SVÉHO AUTORA“	62
5.1.3. SHRNUÍ	64
5.2. JÁDRO HODNOCENÍ CASTANEDOVA UČENÍ	64
5.2.1. KONTROLA	65
5.2.2. ROZŠÍŘENÍ A ZMĚNA VNÍMÁNÍ/VĚDOMÍ	66
5.2.3. ZMĚNA	66
5.2.4. JEDINEC A OSOBNÍ ZKUŠENOSTI	67
5.2.5. PRAGMATICKÁ ORIENTACE, VŠUDYPŘÍTOMNÁ STRATEGIE	68
5.2.6. POZNÁMKA KE KONSTRUKCI DISKURZU	68

5.2.7. HODNOCENÍ VE SVĚTLE EUROAMERICKÝCH MYŠLENKOVÝCH SMĚRŮ	69
6. HODNOCENÍ POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE NA POZADÍ CASTANEDOVA UČENÍ	70
6.1. ANALÝZA TEXTU LOVE	70
6.1.1. IDENTIFIKACE DISKURZIVNÍHO PRODUKTU	70
6.1.2. PŘIBLIŽENÍ STATI LOVE	70
6.1.3. HODNOCENÍ STATI LOVE Z PERSPEKTIVY CASTANEDOVA UČENÍ	73
6.1.4. SHRNUTÍ A NÁČRT MOŽNOSTÍ INOVACE TEXTU	74
6.2. OBECNĚJŠÍ HODNOCENÍ POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE	75
6.2.1. VÝCHODISKA POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE	75
6.2.2. AD. POZITIVNÍ STRÁNKY	76
6.2.3. DĚDICTVÍ ZÁPADNÍ VĚDY, POTAŽMO PSYCHOLOGIE	76
7. SHODY, STŘETY, ROZDÍLY	78
7.1. SHODY, STŘETY, ROZDÍLY NA ÚROVNI OBSAHOVÉHO ZAMĚŘENÍ	78
7.2. SHODY, STŘETY A ROZDÍLY NA OBSAHOVÉ METAÚROVNI	79
7.3. DODATEK	81
8. MOŽNOSTI ROZŠÍŘENÍ HLEDISEK POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE	83
8.1. URČIT SPECIFICKÉHO PŘÍJEMCE	83
8.2. SJEDNOTIT PRIZMA POHLEDU	84
8.3. DOPLNIT NEKRITICKY PŘIJÍMANÉ NÁHLEDY	84
8.4. DOPLNIT DEFICITNÍ NÁHLED	85
8.5. ORIENTOVAT AKCE APLIKAČNÍM ÚSILÍM	86
8.6. MOŽNOSTI INSPIRACE KONCEPCEMI CASTANEDOVA UČENÍ	87
8.6.1. EGO A BOJ PROTI NĚMU	87
8.6.2. STRATEGICKÉ JEDNÁNÍ VE SVĚTĚ	88
8.6.3. RIZIKA IMPLEMENTACE KONCEPCÍ CASTANEDOVA UČENÍ	89
8.7. VÝHODY POZITIVNÍ PSYCHOLOGIE Z PERSPEKTIVY NAVRHOVANÝCH ROZŠÍŘENÍ HLEDISEK	92
9. ZÁVĚR	94
10. POUŽITÉ ZDROJE	96